

POSUDEK OPONENTA DIPLOMOVÉ PRÁCE

Jméno diplomanta: Tomáš Mayer
Téma práce: Poučovací povinnost podle § 118a o. s. ř.
Téma práce anglicky: The obligation to instruct pursuant to Section 118a of the Civil Procedure Code
Rozsah práce: 31 stran vlastního textu (v počtu 86 853 znaků včetně mezer)
Datum vypracování práce (uzavření rukopisu): 5. 11. 2024 (datum odevzdání el. podoby práce: 6. 11. 2024)

1 Aktuálnost (novost) tématu:

Diplomantem zvolené téma není nové. Je tomu proto, že poučovací povinnost je (historicky) jednou z procesních povinností soudu v civilním soudním řízení, jež představuje jeden ze základních předpokladů práva na spravedlivý proces, a kterému odpovídá povinnost soudu poskytovat účastníkům poučení o jejich procesních právech a povinnostech (srov. obecně v § 5 o. s. ř.). Diplomant zaměřil svoji pozornost na ustanovení § 118a o. s. ř., které vymezuje poučovací povinnost soudu poskytovanou účastníku, jemuž hrozí neúspěch ve sporu. Smyslem tohoto ustanovení přitom je, aby nedošlo k zamítnutí žaloby (nebo k neztotožnění se s procesní obranou žalovaného) ze strany soudu pro neunesení břemene tvrzení a důkazní, jehož konkrétní obsah si účastník bez své viny neuvědomil. K výběru tématu nutno poznamenat, že problematika poučovací povinnosti je dosti probádaná, když lze dohledat větší množství zdrojů a pramenů. Aktuálnost tématu diplomant odůvodnil ve svém Úvodu na str. 4 druhý odstavec.

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody:

Téma je spíše méně náročné, a to vzhledem k dostupnosti pramenů. Rozhodovací praxe soudů je rozsáhlá, což diplomant také reflektoval (srov. Seznam použitých zdrojů na str. 35 a násl.). Co do metodologie práce kombinuje zejména metody deskripce a analýzy, diplomant využívá právní předpisy, odbornou literaturu a rovněž soudní judikaturu, které popisuje, analyzuje a porovnává mezi sebou. Celkově lze konstatovat, že diplomová práce obsahuje souhrnné poznatky dané problematiky.

3. Formální a systematické členění práce:

Formální stránka je standardní a odpovídá požadavkům, které jsou na tento druh textu kladeny. Jedinou připomínku mám k číslování stránek, které chybí. Co se týče systematiky, práce je strukturována celkem do pěti (5) kapitol, nepočítaje v to Úvod (str. 4), Závěr (str. 34 až 35) a další nezbytné náležitosti dle vnitřních předpisů Právnické fakulty UK. Diplomant při zpracování práce postupoval vcelku logicky, když hned v úvodu uvedl souhrn literatury a vymezil problematiku a postup při zpracování práce (kap. 1, str. 5 a násl.). Dále se diplomant zabýval vztahem poučovací povinnosti a nestrannosti soudce a rovností účastníků (kap. 2, str. 7 a násl.), analyzoval stav poučovací povinnosti před přijetím novely č. 30/2000 Sb. (kap. 3, str. 13 a násl.), aby se následně věnoval poučovací povinnosti od tzv. velké novely do

současnosti (kap. 4, str. 16 a násl.) a konečně svým úvahám *de lege ferenda* (kap. 5, str. 28 a násl.). Struktura práce je takto přiměřená. Precizování obsahu přes zvolenou strukturu a za použití metod práce umožnilo diplomantovi postupně dospět k naplnění stanoveného cíle práce (viz Úvod).

4. Vyjádření k práci:

Diplomovou práci hodnotím jako velmi dobrou, bez zásadnějších připomínek. V úvodu (na str. 4) si diplomant stanovil cíl, kterého se při zpracování práce držel. Drobné nedostatky práce však lze identifikovat. V podkap. 2.1. diplomant píše o „autorce“ – má tím na mysli Alenu Winterovou, na kterou odkazuje v předchozí větě, nebo sebe nesprávně označil? Na vícero místech diplomant nesprávně cituje, resp. uvádí odkaz ke konkrétnímu pojmu, nikoliv k větě viz např. „vždy“ v odkaze 28, „zabývat“ v odkaze 29, „Winterová“ v odkaze 30 atd., když správně by měl být odkaz uveden za koncem věty. Text práce je po obsahové stránce přehledný, bez věcných nepřesností. Pokud by bylo obsaženo více diplomantových úvah a polemiky, avšak s podloženými zdroji, byla by navrhovaná klasifikace o stupeň lepší. To se projevuje zejména v kap. 5, v níž se lze pozastavit nad názorem, že by povinné zastoupení snížilo či zcela vymýtilo vadná podání, nebo, že by advokátský proces pozitivně působil proti sudičství, či odvolání se na Eliášův článek z roku 1999 k finanční nákladnosti povinného zastoupení, to vše bez relevantních dat a statistik. Takové soudy jsou spíše spekulací než dobře podloženou argumentací ze strany diplomanta. K Závěru na str. 33 a násl. uvádím, že ten by mohl být méně všeobíhající shrnutím problematiky, a němž měl diplomant spíše představovat to, k čemu svým bádáním konkrétně dospěl.

Celkově uzavírám, že se diplomantovi podařilo naplnit cíl práce, kterou tímto doporučuji její ústní obhajobě.

5. Kritéria hodnocení práce:

- **splnění cíle práce:** Cíl diplomové práce byl splněn.
- **logická stavba práce:** Vyhovující, diplomant v Úvodu diplomové práce vymezil okruh problematiky, přičemž stanovil cíl diplomové práce (str. 4).
- **práce s literaturou (využití cizojazyčné literatury) včetně citací:** Adekvátní; cizojazyčné zdroje nebyly využity, avšak s ohledem na zaměření diplomové práce to nebylo nezbytné; rozsah použité judikatury je vyhovující; citační norma je dodržena.
- **hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu):** Ve vztahu k tématu jde o adekvátně provedený rozbor poučovací povinnosti dle § 118a o. s. ř.
- **Úprava práce (text, grafy, tabulky):** Odpovídající, i když diplomová práce není ostránkována; práce neobsahuje přílohovou část, ani graf, ani tabulky.
- **jazyková a stylistická úroveň:** Adekvátní, viz shora bod 3 posudku.

6. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě:

Nechť se diplomant v rámci ústní obhajoby zabývá otázkou:

- povinné zastoupení a redukce poučovací povinnosti soudu, a

- možná aplikace poučení podle § 118a o. s. ř. i ve vztahu k účastníkům, kteří nejsou přítomni při jednání.

Doporučení / nedoporučení práce k obhajobě: Doporučuji.

Navržený kvalifikační stupeň: Velmi dobře (dle průběhu obhajoby).

V Praze dne 16. 1. 2025

doc. JUDr. Miroslav Sedláček, Ph.D., LL.M.
oponent diplomové práce